Gemeente Borne

Bestuurlijke memo

21int02675

aan	kopie	van	datum
De gemeenteraad		College van B en W	29-6-21

betreft
Accountantsverslag jaarrekening 2020

Portefeuillehouder
A.A.L.M. Spekschoor

Geachte leden van de raad,

Het conceptverslag van de accountant stemt tot tevredenheid. De investering van uw raad om de basis op orde te brengen, werpt de eerste vruchten af. Een goedkeurende verklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid laat zien dat de beheersingsmaatregelen door de organisatie effect hebben. Hiervoor onze complimenten. Natuurlijk zijn er risico's en ook de financiële ratio's geven aan dat we alert moeten blijven. Maar in het perspectief van de ontwikkelingen en onze weerstandspositie vinden wij dit alleszins redelijk en aanvaardbaar.

Op 9 juni heeft onze accountant, Eshuis, het concept accountantsverslag bij de jaarrekening 2020 aangeboden. Na een interne bespreking op 10 juni heeft de accountant het verslag op 14 juni besproken met de portefeuillehouder financiën.
De bespreking van het conceptverslag met de auditcommissie heeft op 15 juni plaatsgevonden. De auditcommissie heeft haar advies (21int2607) op 21 juni aan uw raad aangeboden.

De accountant heeft op moment van schrijven van deze bestuurlijke memo de controle nog niet geheel afgerond. Onder voorbehoud van punten die nog uit de afwikkeling kunnen komen is de accountant voornemens een goedkeurende verklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid te verstrekken.

Concept accountantsverslag jaarrekening 2020

Hieronder geven we een beknopte reactie op de belangrijkste bevindingen van de accountant bij de jaarrekening 2020.

Programma organisatie
De accountant legt in haar verslag een relatie met het programma Organisatie en constateert dat Borne in 2020 meer in control is gekomen. De accountant constateert dat de interne beheersing is verbeterd en dat er verbeteringen zijn doorgevoerd in de inkoop en aanbesteding. Als college zijn wij verheugd dat de inspanningen vanuit onder andere het programma Organisatie er toe hebben geleid dat we na twee jaar weer een goedkeurende verklaring tegemoet kunnen zien.

Interne beheersing en voorspellend vermogen
De accountant heeft een wat ambivalent beeld bij de interne beheersing binnen onze organisatie. Enerzijds valt op dat er qua interne beheersing flinke slagen zijn gemaakt. Anderzijds doen de uitkomsten van de bestuursrapportage 2020 (nadeel € 7,5 miljoen) en de jaarrekening 2020 (€ 2,9 miljoen) de vraag stellen in hoeverre Borne qua voorspellend vermogen in control is.
Dit doet de accountant adviseren om in 2021 met een tweede bestuursrapportage te komen. Aangezien de auditcommissie hier in haar advies ook om heeft gevraagd treft u onze reactie bij de aanbevelingen van de auditcommissie aan.

Financiële positie
De accountant merkt op dat ontwikkeling van de ratio weerstandsvermogen (van 1,87 naar 2,49) laat zien dat de financiële positie wellicht is verbeterd. Tegelijkertijd is er in 2020 sprake van een afname van de reservepositie met € 5,0 miljoen (bestemmingsreserves). We onderschrijven de opmerking van de accountant dat niet slechts op basis van deze ratio conclusies over de financiële positie kunnen worden getrokken. De accountant adviseert om scherp aan de wind te blijven zeilen.

De verklaring voor het verbeterde ratio is enerzijds terug te voeren op het op peil brengen van onze algemene reserves (€ 12,3 miljoen) en anderzijds het effect van de voorspoedige grond-uitgifte en daarmee lagere boekwaarden wat leidt tot een lager risicoprofiel grondexploitaties.

Als het gaat om de financiële positie heeft uw raad in het verleden normen vastgesteld voor de omvang van de Algemene Reserve Grondexploitatie en de Algemene Reserve. Uitgaande van deze normen moeten deze reserves een omvang hebben van resp. € 6,7 miljoen (10% van de boekwaarde van de grondexploitaties) en € 5,6 miljoen (10% van de begrotingsomvang). In 2020 voldoen we aan deze normen.

Inkoop en aanbesteding
De accountant merkt op dat het aanbestedingsbeleid een nadrukkelijke plaats in ‘Basis op orde’ en het verbeterprogramma heeft. De accountant signaleert een forse verbetering in de onrecht-matigheden in 2020. De daling van de onrechtmatigheden ten opzichte van 2019 is o.a. het gevolg van de opgenomen prognose ultimo 2019 over de jaren 2020 en 2021. Buiten deze prognose zijn de aanvullende fouten in 2020 zeer beperkt.

VIC (verbijzonderde interne controle)
In zijn terugkoppeling geeft de accountant aan dat de VIC in Borne goed werkt. De accountant signaleert een risico vanwege het vertrek van een ervaren senior planeconoom. Momenteel wordt deze cruciale positie ingevuld door een ervaren interim senior planeconoom.

Advies van de Auditcommissie betreffende de jaarrekening 2020 (21int02607)

Hieronder geven we een beknopte reactie op het advies en de aanbevelingen van de Auditcommissie.

Jaarrekening en aandachtspunten
In het advies van de auditcommissie wordt gesproken over de ratio’s op pagina 22 van het accountantsverslag. Zoals de accountant aangeeft gaat het hier om kengetallen waarvoor geen vaste norm of streefwaarde geldt. Deze kengetallen zijn afkomstig van het ministerie van BZK. De overheid hanteert drie signaleringswaarden bij de kengetallen. De accountant merkt op dat, uitgaande van deze signaleringswaarden, alle seinen op ‘rood’ staan. Tegelijkertijd plaatst de

accountant hierbij een nuancering door aan te geven en toe te lichten dat de kengetallen beïnvloed worden door de forse grondexploitaties in onze gemeente. Het kengetal voor de grondexploitatie laat zien dat Borne een quote heeft van 103% waarbij dit landelijk rond de 15% schommelt.

De accountant stelt dat de gunstige ontwikkeling van het risicoprofiel van de grondexploitaties in lijn ligt met de succesvolle gronduitgifte en daarmee ook lagere boekwaarden in 2020.

Reactie op de aanbevelingen Auditcommissie

- De auditcommissie adviseert net als de accountant om een tweede bestuurs-rapportage uit te brengen.

  In de besprekingen met de accountant is reeds melding gemaakt van het feit dat er in 2021 een tweede bestuursrapportage wordt opgesteld (peildatum 1 september). In het voorjaar van 2021 is een extra bestuursrapportage opgesteld. Dit kwam voort uit de behoefte van de raad aan een actueel inzicht in de financiële positie.

- De auditcommissie wil nauw betrokken worden bij de analyse van het grondbedrijf, met name naar de historie, de calculatie en toerekening van kosten als ook ten aanzien van de inhoud van de overeenkomsten met derden, met name voordat de 4e fase van de Bornsche Maten wordt gestart.

  Er wordt een analyse gemaakt van de grondexploitatie Bornsche Maten hetgeen in lijn ligt met wat met u is besproken. Wij zullen u hierover nader informeren.

- De auditcommissie stelt het op prijs dat er op de korte termijn een dashboard van kengetallen wordt opgesteld. Dit om in een oogopslag de financiële ontwikkelingen actief te kunnen volgen. Daarnaast is het gewenst dat de bestaande notitie over de resultaatverdeling wordt aangepast en aan de raad ter instemming wordt voorgelegd.

  Voor wat betreft het dashboard verwijzen we u naar de planning en control documenten waarin de overzichten met de kengetallen zijn en worden opgenomen. Het voorstel voor de bestemming van het resultaat is in overeenstemming met de door uw raad gemaakte afspraken.

- Zorg voor een goede en tijdige actuele -kwartaal- monitoring van de ontwikkeling van het kostenniveau van de cliënten in het Sociaal Domein.

  De aanbeveling ten aanzien van de monitoring nemen wij over. De frequentie zal nader worden bepaald.

De aanbevelingen uit het accountantsverslag en uit het advies van de auditcommissie worden opgenomen in de Integrale Verbeteragenda en opvolging van de adviezen wordt van daaruit gemonitord.